

-راهکارهای طراحی محیط یادگیری انعطاف پذیر و بررسی نمونه موردی

یلدا اکبری

کارشناس ارشد معماری دانشگاه آزاد یزد. (yalda9097@gmail.com)

چکیده

با توجه به پیشرفت های اخیر در حوزه معماری و ساخت، الگوی طراحی اغلب مدارس ما، از اوایل قرن گذشته تغییر چندانی نکرده است. تغییرات بسیاری در طول زمان در سیستم های آموزشی به وجود آمده است. توجه سیستم های آموزشی جدید به رویکرد دانش آموز محور در یادگیری است. محیط های یادگیری باید امکان یادگیری در ابعاد مختلف و به شیوه های متفاوت را فراهم کند. با توجه به تغییرات ساختاری در نظام آموزشی کشور در سالهای اخیر، فضاهای آموزشی نیاز به انعطاف برای تطبیق با الگوهای جدید آموزشی و فعالیت های متفاوت یادگیری دارد. پژوهش حاضر به روش توصیفی تحلیلی به صورت مروری بر منابع در ارتباط با مفهوم انعطاف پذیری و ویژگی های طراحی مدارس آینده به تبیین شاخصه های طراحی محیط های یادگیری انعطاف پذیر پرداخته است. نتایج پژوهش حاضر بیانگر آن است که انعطاف پذیری مهم ترین و بنیادی ترین ویژگی محیط های یادگیری به خصوص در معماری مدارس قرن 21 است. محیط یادگیری انعطاف پذیر محیطی پویاست که باعث افزایش یادگیری و پرورش تفکر خلاق دانش آموزان می شود. محیط یادگیری انعطاف پذیر قابلیت انطباق با تغییرات غیرقابل پیش بینی مثل تغییرات جمعیت، نیازهای اجتماعی و تغییرات نظام آموزشی را دارا می باشد طراحی فضاهای آموزشی چند منظوره، قابلیت تطبیق با عملکردها و کاربری های جدید، قابلیت جمع و گسترده شدن فضاها، عملکرد منعطف کلاسها با یکدیگر و با فضاهای حرکتی و سایر فضاهای مدرسه، از راهکارهای طراحی محیط یادگیری انعطاف پذیر است.

واژه های کلیدی: انعطاف پذیری، محیط یادگیری انعطاف پذیر، فضای آموزشی، مدرسه

1-مقدمه

آموزش و پرورش زیر بنای جامعه سالم است. از عوامل موثر در تعلیم و تربیت که در گذشته کمتر به آن توجه شده چگونگی معماری فضاهای آموزشی، در کنار دیگر عوامل موثر بر آموزش است. فضای آموزشی به عنوان معلم دوم شناخته می شود. بحث آموزش از طریق محیط و فضای آموزشی چندین سال است که جای خود را در تحقیقات بین المللی در زمینه طراحی فضای آموزشی باز کرده است. با وجود این معماری مدارس در ایران از نظر مفهوم و ماهیت در معیارها تفاوت چندانی با مدارس اولیه ندارد. ساختمان های آموزشی در ایران را نمی توان به عنوان دستیار آموزش تلقی نمود. امروزه در مدارس ما همه چیز از قبل تعیین شده است و جای هیچ گونه تصمیم گیری وجود ندارد (حقی و تقی زاده، 1392).

بدون تردید در قرن 21 نظام آموزش و پرورش با مشکلات متعدد واضطراب بسیار به ویژه در ارتباط با جامعه و اقتصاد و فرهنگ روبرو است. امروزه شاهد تغییرات بسیار زیادی در نظام آموزشی مدارس هستیم. اساسی ترین تغییر در نوع تفکر و فلسفه آموزش و پرورش نوین انتقال از نظام معلم محوری به دانش آموز محوری است که در